

Nr 185

Av herr **Osvald**, om *personalförstärkningar och lönereglering vid statens centrala frökontrollanstalt.*

(Lika lydande med motion nr 234 i Andra kammaren)

Styrelsen för statens centrala frökontrollanstalt har i sina anslagsäskanden att föreläggas 1962 års riksdag bl. a. anhållit om viss utökning av personalen samt uppflyttning av vissa tjänster till högre lönegrader.

I fråga om uppflyttningen har liknande framställningar ingått även i tidigare års anslagsäskanden. Sedan dess har anstalten genom 1961 års riksdags beslut ålagts avsevärt ökade arbetsuppgifter. Dessa är av två slag. Anstalten fungerar fr. o. m. den 1 juli 1961 dels som riksmyndighet för uppbärande av den beslutade växtförädlingsavgiften, varigenom landets växtförädlingsinstitutioner beräknas komma att tillföras ett tillskott av mellan 1 och 1,5 milj. kronor, dels har den centrala och de lokala anstalterna att handha obligatorisk statsplombering av allt offentligen salufört utsäde av strå- och trindsäd såväl vid försäljning inom landet som för export. De kvantiteter utsäde, som på detta sätt kommer att underkastas frökontrollanstaltens kontroll och plombering, kommer med all sannolikhet att av enbart strå- och trindsäd avsevärt överstiga 1 milj. deciton. Genom att växtförädlingsavgiften knutits till statsplomberingen kan själva upptagandet av denna ske enligt ett enkelt och föga kostnadskrävande system, under förutsättning att statens centrala frökontrollanstalt som ålagts ansvaret förfogar över tillräckliga personella resurser för den obligatoriska plomberingens konsekventa genomförande. Om dessa resurser ej tillgodoses, kan kontrollen och övervakningen ej genomföras, och såväl det åsyftade systemet med kvalitetskontrollerat utsäde till jordbruket som stödet åt växtförädlingen kommer att äventyras. Styrelsen för statens centrala frökontrollanstalt har härvid ansett, att det minimum i personalförstärkning, som erfordras för nämnda nya arbetsuppgifter, utgöres av en assistent till föreståndaren samt en inspektör för de av anstalten anställda provtagarna på olika håll i landet, f. n. uppgående till ett 80-tal. Men den ovannämnda omfattningen av plomberingsverksamheten utspridd på ett mycket stort antal platser landet runt torde det bli ogenomförbart för chefen, som samtidigt är inspektör för samtliga lokala frökontrollanstalter, att själv sköta administration, övervakning och samordning av den för växtförädlingsavgiften grundläggande plomberingen. Detta framhölls redan i 1957 års departementspromemoria angående statens stöd åt växtförädlingen m. m., på vilken promemoria 1961 års riksdagsbeslut grundar sig.

1961 års riksdag anvisade också ett med 60 000 kronor förhöjt anslag till sådana avlöningskostnader till *icke-ordinarie* personal, som uppkom i anslutning till spörsmålet om uttagande av växtförädlingsavgifter. Assistenten åt chefen skall utåt i sina förbindelser med handel och andra institutioner kunna uppträda som chefens representant och måste fördenskull besitta mycket goda kvalifikationer inom hela frökontrollområdet. Det torde därför med hänsyn till konkurrensen från andra institutioner ej vara realistiskt att räkna med kvalificerade sökande, om inte tjänsten placeras som överassistent i lönegrad Ae 23.

Av likartade skäl som ovan anförts har behovet av en inspektör för anstaltens stora provtagarstab redan visat sig oundgängligt. Sedan assistenttjänster i lönegrad Ae 17 för lantmästarutbildad personal inrättats vid husållningssällskapen torde det ej gå att få behålla en frökontrollmässigt kvalificerad person med lantmästarutbildning eller motsvarande, om tjänsten ej placeras i samma lönegrad. Den tjänsteman, som nu provisoriskt fungerar som inspektör, ser sig av naturliga skäl redan om efter andra tjänster, och någon fullgod ersättare lär ej gå att uppbringa om anställningsförhållandena ej förbättras.

Kostnaderna för dessa personalförstärkningar, 49 296 kr., täckes helt av den anslagshöjning på 60 000 kr., som för ändamålet beviljats för *icke-ordinarie* personal. Då den verksamhet, för vilken dessa båda tjänstemän erfordras, är av stadigvarande art, är det angeläget att tjänsterna uppföres på ordinarie stat.

Beträffande den av styrelsen äskade uppflyttningen av vissa tjänster må erinras om att liknande framställningar redan tidigare gjorts, men att dessa liksom i innevarande års proposition avvisats under hänvisning till en pågående utredning. Samtidigt med denna restriktiva behandling av styrelsens framställning har vidgade arbetsuppgifter genom 1961 års riksdagsbeslut påförts frökontrollanstalten, och detta har ytterligare accentuerat behovet av en förbättring av löneläget för anstaltens avdelnings- och filialföreståndare, fältkontrollant, byråsekreterare och assistenter. Genom införande av obligatorisk plombering har analyseringen och mängden plomberat utsäde ökat avsevärt, och därtill kommer att bedömningen innebärande klassificering eller kassering av utsädespartierna blir än mera ansvarsfull med tanke på dess stora ekonomiska konsekvenser för utsädeshandeln. Partier som kasseras kan man den nya lagstiftningen helt enkelt icke saluföras som utsäde. Värdet av det i landet producerade utsädet uppgår årligen till 200—300 milj. kronor.

Förutom det rutinbetonade arbetet med analysering och plombering av utsäden åvilar det statens centrala frökontrollanstalt att svara för all forskning inom området samt att bedriva den f. n. särskilt nödvändiga upplysnings- och rådgivningsverksamheten beträffande de ändrade förhållandena på utsädesmarknaden. Det är således stora krav som ställes på anstaltens befattningshavare. Härtill kommer, att tjänsterna som avdelningsföreståndare, endast tre till antalet, får betraktas som sluttjänster inom frökontroll-

karriären. Hur svårt anstalten har att få behålla sina tjänstemän belyses bl. a. av att två assistenter under det senaste året lämnat anstalten och att ytterligare en står i begrepp att övergå till annan bana från 1 mars. Vid ledigförklarandet av en av de förstnämnda assistenttjänsterna anmälde sig endast en sökande. En efter en pensionerad tjänsteman ledig avdelningsföreståndarbefattning lockade likaledes en sökande. Rekryteringen av yngre assistenter i reglerad befordringsgång har endast med största svårighet kunnat genomföras. Orsaken härtill är dels det låga löneläget inom anstalten och dels ovissheten beträffande anstaltens framtida lokalisering och status. Att anstalten med ökade arbetsuppgifter och med ovannämnda avgång och rekryteringssvårigheter endast med allra största svårighet förmår fylla sina arbetsuppgifter är uppenbart.

Genom att avdelningsföreståndarna vid statens växtskyddsanstalt och Sveriges utsädesförening samt statsagronomerna vid lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök, med vilka senare frökontrollanstaltens avdelningsföreståndare ofta jämförts, nu alla uppflyttats i lönegrad Bo 1 är det helt naturligt att frökontrollbanan ter sig föga lockande. Det bör i detta sammanhang framhållas, att samtliga avdelningsföreståndare vid statens centrala frökontrollanstalt är agronomie licentiat eller agronomie doktor. Endast genom uppflyttning av 3 avdelningsföreståndare till lönegrad Bo 1, 1 filialföreståndare till Ae 26, 1 fältkontrollant och 5 överassistenter till Ae 23 kan anstaltens konkurrensförmåga återställas, så att det erforderliga personalbehovet kan täckas.

Med den ökade och mera komplicerade ekonomiska förvaltning som genom 1961 års riksdags beslut ålagts statens centrala frökontrollanstalt och genom den uppenbara ökningen av juridisk-administrativa uppgifter torde det vara i hög grad berättigat med en uppflyttning av anstaltens förste byråsekreterare till lönegrad Ao 23.

Ökningen av anstaltens verksamhet kommer också att medföra en kraftig ökning av medelsförvaltningen, vartill kommer uppbörden av växtförädlingsavgifterna. Det synes därför väl motiverat att kassörstjänsten uppflyttas från lönegrad Ao 10 till Ao 12.

Kansliskrivaren i Ao 10 har det omedelbara ansvaret för allt debiteringsarbete. Förutom den beräknade ökningen av detta arbete, som redan nu visat sig äga rum genom införandet av den obligatoriska statsplomberingen, tillkommer ansvaret med debiteringen av växtförädlingsavgifterna och besvarandet av förfrågningar från utsädesfirmor och andra frökontrollanstalter i hithörande frågor. Även de av fjolårets riksdag beslutade bestämmelserna om utsädespotatis kommer att medföra ett ökat debiteringsarbete. Arbetsuppgifternas kvalificerade art synes nödvändiggöra en förbättrad lönegradsplacering, varför tjänsten föreslås uppflyttad till förste kansliskrivare i lönegrad Ao 12.

Såsom ovan nämnts har de av styrelsen för statens centrala frökontrollanstalt gjorda framställningarna om löneuppflyttning av vissa tjänster avvisats uppenbarligen på grund av pågående utredning. Denna gäller emel-

lertid anstaltens lokalisering och vissa därmed sammanhängande organisationsproblem. Hur dessa än kommer att lösas måste de här ifrågavarande tjänsterna vara besatta med fullt kompetenta personer. Utredningen bör därför inte vara något hinder för de föreslagna lönerregleringarna.

Under återopande av vad ovan anförs hemställs,

att riksdagen måtte besluta att för befattningshavare vid statens centrala frökontrollanstalt fastställa följande:

<i>Personalförstärkningar</i>	lönekostnader
1 överassistent i Ae 23	28 439:—
1 inspektör i Ae 17	20 857:—
	<hr/>
	49 296:—

<i>Lönerregleringar</i>	kostnadsökning
3 avdelningsföreståndare i Bo 1 i st. f. Ao 24 ..	32 136:—
1 filialföreståndare i Ae 26 i st. f. Ae 23	1 856:—
1 fältkontrollant i Ao 23 i st. f. Ao 21	1 638:—
4 överassistenter i Ae 23 i st. f. Ae 21	10 749:—
1 överassistent i Ae 23 i st. f. Ae 19	5 445:—
1 förste byråsekreterare i Ao 23 i st. f. Ao 21 ..	1 544:—
1 kassör i Ao 12 i st. f. Ao 10	1 841:—
1 förste kansliskrivare i Ao 12 i st. f. kansli- skrivare i Ao 10	858:—
	<hr/>
	56 067:—

samt att för budgetåret 1962/63 anvisa härför erforderliga medel.

Stockholm den 24 januari 1962

Hugo Osvald